

Hodnocení žáků a poskytnutí zpětné vazby je mimořádně významným aspektem kvality vzdělávání, protože poskytuje informaci nezbytnou k zaplnění „mezery“ mezi skutečnými a očekávanými dovednostmi žáka. Předpokladem funkčnosti zpětné vazby je rovněž existence základních znalostí a dovedností žáků získávaných na bázi přímé výuky.

V oblasti hodnocení žáků a poskytování zpětné vazby byla v hospitacích pozorována existence rezerv, neboť ve více než třetině hodin cizího jazyka bylo hodnocení spojeno pouze se stručným komentováním okamžitých výkonů. Ve čtyřech z deseti hodin cizího jazyka nebyla žákům zpětná vazba poskytována vůbec a málo častá je také praxe sledování individuálního pokroku každého žáka (viz tabulka č. 10). Význam formativního hodnocení, kdy učitel poskytuje žákovi potřebnou zpětnou vazbu, tj. srozumitelnou kvalitativní informaci o jeho učebním pokroku a problémech ve vzdělávání a rovněž o vzdělávacích strategiích, které by žák měl při svém vzdělávání sledovat, je pro rozvoj jazykové gramotnosti žáků zcela zásadní a zdůrazňuje jej rovněž text *Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023*¹⁸.

V kontextu uvedených zjištění lze v oblasti hodnocení žáků identifikovat významné příležitosti ke zvyšování kvality výuky cizího jazyka, a to bez ohledu na druh či typ školy. Tuto skutečnost potvrzují také odpovědi učitelů cizího jazyka na 1. stupni základních škol.¹⁹ Téměř polovina učitelů používá formativní hodnocení žáků jen občas či vůbec ne (viz graf č. 3). Externí nástroje pro zjišťování dosažené úrovně znalostí a dovedností žáků v cizím jazyce využívá necelá polovina učitelů, externí diagnostické nástroje pouze 14 % učitelů.

Tabulka 10

Hodnocení žáků (podíl hospitací komplexní inspekční činnosti s výskytem hodnoceného jevu)

Hodnocený jev	ZŠ (1. stupeň)		ZŠ (2. stupeň)		Gymnázia		Maturitní obory		Nematuritní obory	
	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem
V hodině byly ověřovány znalosti a/nebo dovednosti.	46 %	45 %	42 %	41 %	41 %	42 %	49 %	45 %	44 %	43 %
Jediným hodnocením bylo stručné hodnocení okamžitých výkonů.	36 %	30 %	43 %	35 %	33 %	25 %	36 %	30 %	46 %	29 %
Učitel poskytoval alespoň některým žákům zpětnou vazbu pro další učení.	61 %	65 %	57 %	60 %	61 %	64 %	56 %	57 %	52 %	54 %
Učitel má doklady individuálního pokroku všech žáků.	38 %	46 %	28 %	28 %	35 %	31 %	22 %	22 %	10 %	17 %

18 MŠMT (2019): *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

19 Odpovědi učitelů 1. stupně základní školy v rámci tematické inspekční činnosti na školách.

